

Novinky v českém školství. Co přinesou?

(Pražský deník, 1.9.2015, Kateřina Perknerová)

KATEŘINA PERKNEROVÁ

Praha - Letošní první zvonění odstartuje zajímavé dvouleté období. Během mandátu, který bude ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) zastávat, se může český vzdělávací systém výrazně proměnit. Zavede se desetiletá povinná školní docházka, která začne už v pěti letech povinným předškolním ročníkem. Čtyřleté a posléze i dvouleté děti mají získat nárok na místo v mateřské škole. Uchazeče o středoškolské vzdělání s maturitou čekají povinné přijímací zkoušky, jež centrálně připraví stát. Pevnější vazbu dostanou rámcové vzdělávací programy. V roce 2017 se učitelé mají dočkat kariérního řádu.

Ve všech očekávaných novinkách ale není téměř vůbec zmiňován důležitý článek systému, totiž rodiče. Zástupci pěti vzdělávacích organizací přitom včera představili výsledky průzkumu, podle něhož je 30 procent rodičů se současnou podobou školy nespokojeno. Podle nich se v ní učí to, co děti nebudou ve své profesní dráze potřebovat, nedbají na individuální potřeby žáků. Až osmdesát procent dotázaných si myslí, že učitelé nejsou schopni připravit ideální vzdělávací program pro jejich syny a dcery. Školní zařízení v jejich očích ob stojí při předávání znalostí, ale v ostatních kompetencích těžce zaostávají. Z valné většiny za to prý může frontální výuka, která místo motivace používá nátlak a nerozvíjí talent jednotlivých žáků.
Financování regionálního školství

Základní a střední školy by měly být financovány podle počtu učitelů nikoli žáků.

Revoluční změna by měla platit od roku 2017.

Předloha, jejíž paragrafové znění bude hotové ještě letos, určí nárokové a nenárokové normativy, jež zahrnou potřeby nadaných, sociálně znevýhodněných a zdravotně postižených dětí, zohlední se i počet odučených hodin. Od stejného data by mohl být zaveden také kariérní řád pro učitele.
Platy ve školství

Od listopadu 2015 se učitelům zvýší platy o tři procenta.

Ministryně chce prosadit změnu tarifní tabulky a přidat do ní 6. třídu. Do ní by se dostali nejzkušenější pedagogové.

Do vyššího tarifního pásma by měli postoupit učitelé již po dvou letech praxe, aby měli vyšší motivaci.
Přípravné třídy

Od 1. září se otevírají přípravné třídy pro všechny děti, nejen ty ze sociálně znevýhodněných rodin. Mohou být zřizovány i u církevních škol. Otevrou se pro všechny žáky, jejichž zařazení doporučí školské poradenské zařízení. Přednostně se do nich přijímají děti s odkladem povinné školní docházky.
Změna rámcových vzdělávacích programů

Ministryně Kateřina Valachová v rozhovoru pro Deník uvedla, že "kurikulární reformu nelze považovat za zcela úspěšnou". Dodala, že rámcové vzdělávací programy jsou zralé na revizi. Podle šéfky resortu je správné zajistit, aby výuka byla obsahově zhruba stejná na všech školách v ČR.

Razantně však popřela, že by mělo jít o návrat k osnovám. Nutné je naopak formulovat standardy čili výstupy znalostí a dovedností pro všechny předměty v určitém období vzdělávání.
Povinná maturita z matematiky se odkládá

Maturitní zkouška se zatím měnit nebude. Zůstane jednotná pro všechny typy škol a ani na učňovských školách s maturitou ji nebude moci nahradit mistrovská zkouška. Z matematiky se povinně bude maturovat až v roce 2021, a to jen na středních školách s vyšší dotací hodin tohoto předmětu, tedy především na gymnáziích a průmyslovkách. Ministryně chce novelu školského zákona, v níž bude příslušné opatření zakotveno, doprovodit analýzou, opakovaných neúspěchů až pětiny maturantů.

Vláda by ji měla projednat už v září.
Desetiletá školní docházka

Od 1. září 2017 se budou děti v ČR vzdělávat deset let. Poslední rok v mateřské škole bude totiž povinný a bude začleněn do školní docházky. Účast na výuce v MŠ má být pro pětileté děti méně striktní, rodiče budou moci žádat o častější uvolňování dětí z rodinných důvodů, případně je vzdělávat doma. Kateřina Valachová chce zároveň uzákonit nárok na předškolní vzdělávání. Od roku 2017 pro všechny čtyřleté děti, o rok později pro tříleté a v roce 2019 dokonce pro dvouleté. Stát bude muset zajistit příslušné kapacity.
Přijímací zkoušky na SŠ

Příští rok na jaře se uskuteční pilotní testování, od roku 2017 budou povinné přijímací zkoušky na všechny typy středních škol s maturitou. Testy budou zadávány centrálně (exministr Chládek chtěl ponechat školám volnost při výběru obsahu zkoušek), ale o přijetí žáka rozhodnou jen z 50 procent. Uchazeči budou mít k dispozici dva termíny zkoušek, započítávat by se jim měl lepší výsledek. Další kritéria se ponechávají na každé střední škole. Ministerstvo nebude určovat procentuální hranici nutnou pro přijetí žáka, ale bude sledovat, v jaké výši ji jednotlivé školy stanovují.
Pracovní podmínky

V září by měla být schválena novela, podle níž učitele nebude možné propustit na dva prázdninové měsíce z pracovního poměru. Od 1. září 2016 budou ředitelé mateřských škol a malotřídek učit méně hodin, jejich vyučovací úvazky se zkrátily, aby se mohli věnovat rozvoji škol. Novela školského zákona uvádí, že ředitelé škol po ukončení šestiletého funkčního období zůstanou nadále zaměstnanci dané školy. Funkci budou vykonávat v rámci pracovního poměru na dobu neurčitou.
Jednotné zkoušky na učilištích

Na všech učňovských oborech bez maturity se budou muset konat závěrečné zkoušky podle jednotného zadání, což má zajistit jejich srovnatelnost i vyšší kvalitu.

Nejde o převratnou změnu neboť většina škol se do systému dobrovolně zapojovala už v minulých letech. j
Inkluzivní vzdělávání

Během podzimu budou hotové metodické a organizační pokyny nutné k tomu, aby od 1. září

2016 začalo naplno fungovat společné vzdělávání dětí zdravých a s handicapem podle novely školského zákona. Na rozjezd podpůrných opatření včetně zaměstnávání asistentů letos půjde 400 milionů korun, v roce

2017 se počítá s jednou miliardou z národního rozpočtu a 6,5 miliardami z evropských fondů.
ZDROJ: DENÍK, ČTK INFOGRAFIKA: DENÍK/DAVID VALENTA